

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๙/๒๕๖๙

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๑/๒๕๖๙

วันที่ ๒๒ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๙

ระหว่าง { นายพนม ชาวนาฟาง ผู้ร้อง
ศาลปกครองสูงสุด ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายพนม ชาวนาฟาง (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายพนม ชาวนาฟาง (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องซื้อกรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ มีบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นผู้รับประกันภัย ผู้ร้องเห็นว่ากรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถและใบเสร็จรับเงิน เป็นเอกสารสิทธิที่ไม่สมบูรณ์และไม่มีผลคุ้มครอง เนื่องจากกรมธรรม์ดังกล่าวมีรูปแบบไฮโลแกรม เครื่องหมายการค้า และชุดตัวเลขไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ ประกอบกับตัวแทนของ บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ไม่ได้ลงลายมือชื่อในกรมธรรม์ประกันภัย และใบเสร็จรับเงิน ไม่เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๗ ทำให้ผู้ร้องอาจเสียสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เป็นการละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ และเป็นความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่ว่าด้วยทรัพย์สิน ผู้ร้องยื่นหนังสือร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม

การประกอบธุรกิจประกันภัย จังหวัดนครปฐม (สำนักงาน คปภ. จังหวัดนครปฐม) เรียกค่าเสียหายจากบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท สำนักงาน คปภ. จังหวัดนครปฐม เชิญผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วมีคำสั่งยุติเรื่องร้องเรียนและแจ้งสิทธิพิสูจน์ข้อเท็จจริงทางศาลแก่ผู้ร้อง ผู้ร้องยื่นฟ้องสำนักงาน คปภ. จังหวัดนครปฐม ต่อศาลปกครองกลาง ศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ผู้ร้องแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องภายใน ๓๐ วัน ผู้ร้องยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติมแต่ยังคงไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ศาลปกครองกลางเห็นว่าได้ให้โอกาสแก่ผู้ร้องพอสมควรแล้วจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด (ผู้ถูกร้อง) ผู้ถูกร้องพิจารณาแล้วมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองกลางที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ โดยตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลางที่เคยพิจารณาคดีนี้มาเกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาเป็นผู้อ่านคำสั่งดังกล่าว ผู้ร้องเห็นว่าไม่ถูกต้องตามขั้นตอนและกฎระเบียบอันเป็นสาระสำคัญจนทำให้เสียความยุติธรรม เป็นการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม คำสั่งของผู้ถูกร้องไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ (๑)

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๙ แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. ขอให้แก้ไขคำสั่งของผู้ถูกร้องที่มีคำสั่งยืนตามคำสั่งศาลปกครองกลางที่ไม่รับคำฟ้องของผู้ร้องไว้พิจารณา

๒. มีคำสั่งให้ผู้ร้องได้รับการเยียวยาจากการถูกละเมิดให้สมเหตุสมผลกับการกระทำละเมิด

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา

- ๓ -

ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมิใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...” และมาตรา ๔๘ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบผู้ร้องกล่าวอ้างว่า บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ออกกรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเอกสารปลอม และไม่ปฏิบัติตามรูปแบบที่กำหนดไว้ ผู้ร้องยื่นเรื่องร้องเรียนต่อสำนักงาน คปภ. จังหวัดนครปฐม ปรากฏว่า สำนักงาน คปภ. จังหวัดนครปฐม ยุติเรื่องร้องเรียนของผู้ร้องในชั้นเจรจาไกล่เกลี่ยและเจ้าหน้าที่แจ้งสิทธิพิสูจน์ข้อเท็จจริงทางศาลแก่ผู้ร้อง ต่อมาผู้ร้องฟ้องสำนักงาน คปภ. จังหวัดนครปฐมต่อศาลปกครองกลาง แต่ศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเนื่องจากเป็นคำฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องมีคำสั่งยื่นตามคำสั่งศาลปกครองกลาง และตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลางที่เคยพิจารณาคดีนี้ เข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณา โดยเป็นผู้อ่านคำสั่งของผู้ถูกร้อง ผู้ร้องเห็นว่าไม่ถูกต้องตามขั้นตอนและกฎระเบียบอันเป็นสาระสำคัญจนทำให้

- ๔ -

เสียความยุติธรรม เป็นการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ (๑) เป็นการละเมิดต่อผู้ร้อง ทำให้เสียสิทธิและทรัพย์สิน ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้อง ต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กฎหมาย กำหนด ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้อง และเอกสารประกอบปรากฏว่า เป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำสั่งถึงที่สุดแล้วไม่ว่าจะได้พิจารณาเนื้อหาคดีหรือไม่ ก็ล้วนเป็นกระบวนการพิจารณาคดีของศาลอื่น ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

(คำสั่งที่ ๓๙/๒๕๖๙)

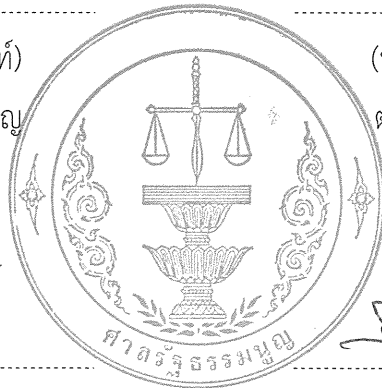
(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสรารุท ทรงศิริไล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ